

AXET

VARA KOMMUN

#3/2024

Samarbete som ger jobb **SIDA 4-5**

Kolla in "nya" Alléhallen **SIDA 6-7**

Team som underlättar vardagen vid demens

INNEHÅLL

3 Ledare

6-7 Kolla in Alléhallen efter totalrenoveringen

8-9 Samverkan ska snabbt ge rätt stöd till barn och familjer

10-11 Tips för hur du förbereder dig inför kriser

12-13 Engagerat team stöttar vid demenssjukdom

16 Läkemedelsautomat fixar medicin i rätt tid

16 Plan för nya bostäder godkänd

17 Föräldrakafé om barns läsning och språkkafé

18-19 Teaterhöst väntar på konserthuset

20 Mobilfri skoldag införs

21 Aktiviteter att göra i höst

22 Solceller på fler tak

23 Fem frågor till Johanna Forslund Kullander

AXET

Kommuntidning som utges fyra gånger per år till alla hushåll och företag i Vara kommun.

ANSVARIG UTGIVARE:
Kommunikationschef Maria Joelsson,
tel 0512-310 00

REDAKTÖR:
Kommunikatörer Malin Körling,
Maria Peterson

PRODUKTION:
Vara kommun, Vara Konserthus

FOTOGRAF:
Martin Frick

TRYCKERI:
Linderoths tryckeri

KONTAKT:
kommunikation@vara.se,
0512- 310 00

Rehabilitering.

Katarina jobbar för att patienterna ska klara så mycket som möjligt själva.
Sida 14-15

Stödassistans.

Samarbete ger möjlighet till jobb direkt efter studenten.
SIDA 4-5

Det är ett hus fullt med aktiviteter.

Fritidschefen Jesper Svensson som totalrenoverade Alléhallen
SIDA 6-7

Hösten är full av möjligheter

Välkomna tillbaka alla ni som arbetar hos oss i Vara kommun! Och alla ni andra i företag och andra arbetsplatser som nu återvänder till arbetet efter en lång ledighet.

Sommaren har förflutit bra i våra verksamheter vilket gläder oss. Vi är särskilt tacksamma för alla er semestervikarier – ni har möjliggjort för alla våra medarbetare att få ha en välförtjänt och längre ledighet på sommaren. Vi tror och hoppas att ni fått mersmak av våra verksamheter och väljer Vara kommun som arbetsgivare även i framtiden!

Hösten består av mycket uppstarter, nystarter och omstarter. Barn och elever vänder åter till förskolor och skolor som nu startar upp, några startar på nya tjänster och byter arbetsuppgifter. I kommunledningen har vi rivstartat med ett kommunstyrelsemöte där beslut fattades om en plan för bostadsbyggande i Vara och omkringliggande orter. Det är ett inriktningsbeslut för att säkerställa att kommunen kan växa, vilket betyder att vi även på lite längre sikt kan bibehålla vår decentraliserade service och våra kvalitetsnivåer. Det ska poängteras här att det är just ett inriktningsbeslut om bostadsbyggande, vi hoppas och tror att marknaden nu vänder och att det privata bostadsbyggandet drar igång i vår kommun.

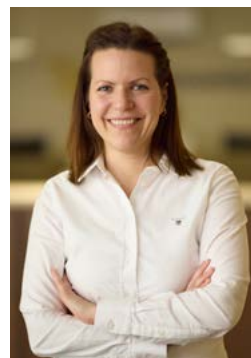
Höstens arbete kommer att präglas av stora och viktiga frågor. Som exempel kan nämnas att arbeta vidare med fiberutbyggnaden, att arbeta vidare med att få ökat bostadsbyggande samt ökad digitalisering som ett sätt att effektivisera och göra tjänsterna än bättre för våra invånare, företag och besökare. Vi har förstås även de sedvanliga kommunala styrprocesserna kring budget, delårsrapport och årsredovisning på agendan under hösten.

I Vara kommun tror vi på allvar att dialog och delaktighet spelar roll för vår verksamhet. Allt från brukarnas medverkan i enskilda beslut i vardagen till att ta in synpunkter och inspel från invånare och företag. Därför gör vi företagsbesök med regelbundenhet, där vi besöker de olika företagen i vår kommun – hör av dig om du vill att vi kommer till dig och ditt företag!

Vi fortsätter också med våra invånarträffar – då får vi möjlighet att träffa dig som är invånare i vår kommun. Vi berättar om vår verksamhet och vi är nyfikna på vad du har för tankar och idéer för vår kommun. Den första träffen i höst är för dem som bor i Stora Levene och senare under hösten kommer vi till Vedum. Hoppas att vi ses där!

Med önskan om en fin höst!

Gabriela Bosnjakovic
Anna Cederqvist

GABRIELA BOSNJAKOVIC
Kommunstyrelsens
ordförande

ANNA CEDERQVIST
Kommundirektör

Tindra Eriksson, tidigare elev och numera stödassistent, Håkan Olsson, verksamhetschef för omsorg funktionshinder, verksamhetspedagogerna inom OF Emma Lefors och Helena Kjällgren Tandoc samt Emma Karlsson, pedagog på Barn- och fritidsprogrammet på Lagmansgymnasiet.

Samarbete ska minska brist på stödassistenter

Garanterat jobb som stödassistent efter studenten.

Det erbjudandet ges till de som valt den pedagogiska och sociala inriktningen på Barn- och fritidsprogrammet, har godkända betyg och haft sitt arbetsplatsförlagda lärande, APL, inom kommunens verksamhet.

- Vi hoppas att fler ska upptäcka yrket och komma och jobba hos oss, säger Håkan Olsson, verksamhetschef för omsorg för personer med funktionshinder, OF.

Det är svårt att hitta stödassistenter och kommunen är enligt lag tvungen att erbjuda stöd till personer med funktionshinder. För att få ekvationen att gå ihop har Lagmansgymnasiet och kommunens enhet som arbetar med omsorg för funktionshindrade inlett ett samarbete. Dels handlar det om att lyfta fram inriktningen på utbildningen, dels att sprida kunskap om att yrket finns och vad man jobbar med.

- Det är nog många som inte riktigt vet vad en stödassistent gör. Ovissheten gör att man kanske inte vågar söka utbildningen och inriktningen utan man väljer något som man känner till lite bättre, säger Helena Kjällgren Tandoc, verksamhetspedagog som arbetar med kompetensutveckling för personal inom omsorgen för personer med funktionshinder, OF.

Utifrån sin förmåga

Det krävs fingertoppskänsla för att vara stödassistent, att kunna ha "händerna på ryggen" men samtidigt vara redo att ge det stöd som brukaren behöver för att kunna göra det den vill.

- Personen ska få göra saker själv utifrån sin förmåga istället för att någon går in och gör det åt en, säger Håkan Olsson.

Han ger ett exempel:

- En brukare vill kanske baka en kaka och bjuda sin mamma på fika. En vårdare bakar åt honom eller henne medan en stödassistent gör så att det är brukaren som bakar kakan. Det handlar om olika mindset.

Varierande uppgifter

Stödassistenter finns bland annat på kommunens boenden för personer med funktionshinder, korttidsboenden, daglig verksamhet, på brukares arbetsplatser och är med på fritidsaktiviteter. De kan även jobba med personlig assistans, med ledsagarservice och avlösarservice i hemmet.

- Arbetsuppgifterna är väldigt varierande beroende på vem brukaren är och situationen, säger Emma Lefors, verksamhetspedagog inom OF.

Motivera och utmana

En som har erfarenhet av både utbildningen på Lagmansgymnasiet och yrket är Tindra Eriksson. I våras tog hon studenten efter att ha valt inriktningen för att bli stödassistent. Under den första perioden med arbetsplatsförlagat lärande, APL, som görs i ettan var hon på en förskola. Det kändes inte helt rätt. Feriepraktiken under sommarlovet gjorde hon på ett boende vilket ledde in henne på vägen till stödassistentyrket.

- Jag tycker om att hjälpa människor genom att motivera och utmana och få vara en del av deras utveckling. Det ger mycket att få se dem växa i sig själva, säger hon.

Började med APL

Måndagen efter studenten började hon jobbet på daglig verksamhet som finns på gamla Odengården i Vara. Hon kände brukarna och verksamheten sedan tidigare. Hon var där två dagar i veckan under sin APL i årskurs tre.

- Arbetsuppgifterna är väldigt varierande. Jag har börjat följa med en grupp till ridskolan några dagar i veckan och jag håller på att sätta ihop ett pass som en del i friskvården, säger hon.

Studiebesök

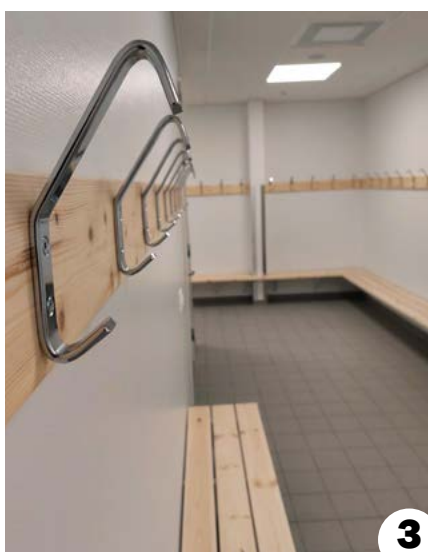
Under hösten kommer framför allt eleverna i årskurs ett att få information om yrket och göra studiebesök i kommunens olika verksamheter. Skolan kommer att få besök av bland andra verksamhetspedagoger, enhetschefer, stödassistenter och brukare inom verksamheten för personer med funktionshinder.

- APL är också en viktig del för att eleverna ska få en bred bild av inriktningen. Det är ett bra sätt att känna efter om det är något de vill satsa på och om det är den inriktningen de vill välja i årskurs två, säger pedagogen Emma Karlsson.

Något som tidigare eleven Tindra Eriksson kan intyga.

- Prova på och var inte rädd att prova något som du inte vet så mycket om innan, säger hon.

1. Alléhallen har fått en helt ny läktare med ny placering. Högst upp där fönsternischerna fanns tidigare är det nu ståplatser. 2. Alléhallen ska fungera för både skolelever och föreningarnas aktiviteter. På golvet finns markeringar för handboll, basket, innebandy, futsal, badminton och volleyboll, alla med var sin färg. 3. Efter renoveringen finns det totalt sex omklädningsrum i tre storlekar, stort, mellan och litet. 4. Korridoren från den yttre entrén till hallarnas entréer har fått takfönster, panel på väggarna och trappan ner har byggts in. 5. Träpanelen har olika bredd och satts upp i olika mönster vilket både är snygg inredning och har en ljuddämpande effekt. 6. Alléhallen har fått en helt ny entré. Ovanpå finns plats för att filma och sända matcher. 7. Bordtennisklubben har fått renoverade lokaler och ett klubbрум.

Fritidschefen Jesper Svensson kan nu blicka ut över en totalrenoverad idrottshall.

Alléhallen i ny skepnad

Ljus träpanel med lister i olika bredd som både är snygg inredning men också ljuddämpande, tydliga entréer in till de båda hallarna, lugnande grå nyanser på stolarna på den nya läktaren och omklädningsrum med smarta lösningar.

Det är bara några av förändringarna i byggnaden som hyser Alléhallen, Vara IBK Arena, Bowlinghallen och Vara SK:s bordtennissektion.

Idrottsanläggningen har genomgått en totalrenovering, med betoning på total. Har du besökt Alléhallen tidigare är det nästan svårt att ta in att det är samma lokaler. Det enda som påminner om det gamla är bommarna i Alléhallen.

Ny läktare

Entrén från korridoren in till Alléhallen består nu av två dubbla dörrar i glas. Innanför finns en foajé med toaletter, kiosk och åt höger och vänster ingångar till de totalt sex omklädningsrummen. Rakt fram kommer både publik, spelare och elever som ska ha idrottslektion in i hallen. Entrén görs under den nya läktaren.

– Tidigare hade hallen en otydlig huvudentré och det var krångligt att ta sig till läktaren. Nu går de direkt åt höger eller vänster och till sina sittplatser eller ståplatser, säger Jesper Svensson och tillägger att det finns både ljus- och ljudanläggning så att det går att göra effektfulla entréer vid matcher.

Totalt finns det 322 sittplatser och cirka 150 ståplatser.

– De gamla fönsternischerna uppe vid taket har byggts om till ståplatser. Smart användning av ytan och dessutom ser man riktigt bra från de platserna, säger Jesper.

Både skola och fritid

På golvet finns det linjering för handboll, innebandy, basket, badminton, volleyboll och futsal. Som tidigare går det att dela av hallen på mitten.

– Lokalen ska fungera för elever och lärare som har lektion i idrott- och hälsa, men också för våra föreningar som använder hallen efter skoltid, betonar Jesper Svensson.

Bordtennis och bowling

I källaren finns det rum för bordtennis där bland annat ventilationen bytts ut och föreningen har fått ett eget klubbрум.

I källaren finns Bowlinghallen vars lokaler renoverats tidigare. På entréplan har omklädningsrummen till Vara IBK:s hall byggts om helt och hållet. Innebandyhallen som byggdes och ägs av klubben var klar för tre år sedan.

– Det är ett hus fullt med aktiviteter, konstaterar Jesper Svensson.

Invigning

Den 18-20 oktober kommer det bli invigning. Det kommer naturligtvis firas med just aktiviteter. Skolan och föreningarna kommer visa upp sina verksamheter och besökarna kommer att få prova på olika aktiviteter.

Samverkan är nyckeln

I Vara kommun finns ett SAMBU-team där flera yrkesgrupper samverkar. De ger rådgivning och stöd till personal som möter barn, unga och familjer i sitt arbete som exempelvis behöver hjälp med att få sin vardag att fungera.

– Samarbetet mellan yrkesgrupperna gör att personalen kan få rådgivning, stöd och diskutera ärenden tillsammans, och på så sätt snabbt hitta rätt insatser, säger Petra Svanstedt, samordnare för SAMBU-teamet i Vara.

SAMBU står för Samverkan barn och unga och är ett samlingsnamn för satsningar på samverkan ute i verksamheterna. Målet är att snabbt ge rätt stöd till barn och unga i åldern 0-20 år. SAMBU-teamet i Vara kommun bildades hösten 2022, och är ett resultat av ett samarbete mellan socialförvaltningen, primärvården och skolan.

– Vi såg behovet av en strukturerad samverkan där olika yrkesgrupper kunde mötas och dra nytta av varandras kompetenser för att erbjuda ett snabbt och rätt stöd till barn och unga, säger Liselotte Everhag Winbladh, barn- och elevhälsochef i Vara.

Samlad kompetens under samma tak

Genom att samla olika kompetenser under samma tak säkerställs att insatserna samordnas på bästa möjliga sätt. När fler insatser krävs i ett ärende bli samverkan särskilt viktig.

– Det är vanligt att det ibland behövs flera insatser för att hjälpa på bästa sätt, då blir samverkan extra viktig. Genom att föra en dialog i teamet kan vi besluta om vart vi ska börja, samordna insatser och säkerställa att vi effektivt leder processen framåt tills vi nått rätt lösning, säger Petra Svanstedt.

Ett team som ger stöd och rådgivning

SAMBU-teamet i Vara består av olika anställda från skola, elevhälsa, vårdcentral, socialtjänst och rehabmottagning, alla med bred erfarenhet av rådgivning, stöd, vård och utbildning.

Teamet är ett bedömningsteam som finns tillgängligt för alla region- och kommunanställda som möter barn och unga i sitt arbete. Det kan till exempel vara skolkuratorer, lärare, socialsekreterare och familjebehandlare.

– Vi är en lågröskelverksamhet och de kan höra av sig med både små och stora ärenden. Det kan handla om frågor som till exempel berör psykisk ohälsa, sömnproblematik, beteendeproblematik, eller om det finns föräldrar som är i behov av stöd eller behöver hjälp med utmaningar i hemmet, säger Petra Svanstedt.

Säkerställer att rätt hjälp erbjuds

SAMBU-teamets samverkan har stärkt möjligheterna att stötta barn, unga och familjer som tidigare haft svårt att

få rätt hjälp. De som arbetar nära dessa grupper märker ofta av en osäkerhet kring vart de ska vända sig eller vilka resurser som finns tillgängliga, särskilt efter långa perioder av kämpande. Med hjälp av SAMBU-teamet kan personal i verksamheterna nu snabbare hänvisa till rätt insatser och säkerställa att familjerna får det stöd de behöver.

– Det kan vara övermäktigt för både barn, ungdomar och föräldrar att veta hur de ska gå tillväga för att få rätt stöd. Som yrkesverksam, i mitt fall som skolkurator, är det därför mycket värdefullt att kunna hjälpa till och lyfta ärenden vidare till SAMBU-teamet för att diskutera vilka möjligheter som finns att erbjuda, säger Edit Strand, skolkurator på Lagmansgymnasiet.

till hjälp i tidigt skede

Några av de som är delaktiga i samarbetet kring SAMBU är Kajsa Karlsson, socialsekreterare, Petra Svanstedt, samordnare, Edit Strand, skolkurator och Liselotte Everhag Winblad, barn- och elevhälsoschef.

Förståelse och lyhördhet

En viktig del av SAMBU-teamets arbete är att visa förståelse och lyhördhet för familjers egna önskemål och behov.

– Med samtycke från vårdnadshavare kan ärenden snabbt tas upp och efter ett gemensamt möte mellan den som arbetar med ärendet och SAMBU-teamet återkommer den mest lämpade av oss i teamet med en återkoppling. Inom en vecka får familjen återkoppling med förslag på hur insatsen kan utformas, säger Petra Svanstedt.

SAMBU-teamet erbjuder också möjligheten för personal i verksamheterna att lyfta ett barn eller en ungdom avidentifierat. Detta innebär att man kan diskutera ärenden utan att

avslöja den unges identitet och få rådgivning om hur man bäst kan stötta barnet, ungdomen eller familjen.

Kontinuerlig utvärdering

För att kontinuerligt förbättra samverkans kvalitét skickas en enkät ut varje termin till all personal i verksamheterna som har varit i kontakt med SAMBU-teamet. Syftet är att samla in indikatorer och för att få en klar bild av hur stödet och rådgivning har uppfattats samt vilka effekter de har haft på de som mottagit hjälp.

– Indikatorerna vi får hjälper oss att säkerställa att vi gör det vi ska och kan fortsätta ge effektiv och rätt hjälp till de som behöver det, säger Petra Svanstedt.

Knäckebröd, konserver, havregryn, mjöl, vevradio, tändstickor, första hjälpen-kit och choklad är några av sakerna som beredskapssamordnaren Carl Paegle packat upp ur sin krislåda.

Krisberedskap

Bra att vara förberedd innan

Skulle samhället drabbas av en kris av något slag är det viktigt att vara förberedd så att du har tillgång till bland annat vatten, värme och mat.

– Du ska kunna klara dig på egen hand under 7 dagar vid en kris, säger beredskapssamordnaren Carl Paegle.

Hemberedskap är viktigt för att avlasta samhället vid en kris. Klarar du dig själv kan resurserna användas till dem som av olika anledningar inte kan det som exempelvis äldre och sjuka. Sju dagar är också den tid som behövs för att ställa om samhället.

Det är bra att ha mat hemma med lång hållbarhet och som är lätt att laga till. Det kan vara exempelvis pasta, konserver, förpackningar med förkokta bönor, havregryn, knäckebröd och choklad.

– Lägg mat som du brukar äta och vet hur du ska tillaga i lådan, ger Carl Paegle som tips.

Vatten

Det finns några saker som är bra att tänka till lite extra kring.

– Vi klarar oss inte så länge utan vatten. Vi behöver 3 liter per person och dag de första dygnet. Räknar man in hygien behövs 5 liter per dag. Tänk på vatten till husdjuren också, säger han.

Det blir med andra ord mellan 21 och 35 liter för en person under en vecka.

Ett tips är att använda PET-flaskor och större plastdunkar. Vattnet klarar sig 6 månader i dunk och för säkerhetens skull kan man lägga vattenreningstabletter i krislådan. Dunkarna är också bra att hämta vatten i.

Medicin, kontanter och värme

Du behöver ha receptbelagda mediciner för minst en månad hemma, kontanter så att du klarar dig ett tag, foder och mediciner till husdjuren och en plan för värme i bostaden.

– Det är bra att kunna stänga till ett rum där man kan hänga upp filter för fönstren och ha någon form av uppvärmning. Tänk på brandfaran och att ha bra ventilation, säger han.

Övning

Ett annat praktiskt tips är att öva så att du vet vad du ska göra vid en krissituation.

– Testa att laga till maten du har i krislådan, kan du sätta ihop trangiaköket, hur mycket av vattnet gjorde du slut på? Är det något som fattas? Se också till att använda maten i krislådan innan den blir gammal och fyll sedan på med ny, säger Carl Paegle.

Checklista för hemberedskap

Här finns tips på saker som är bra att ha hemma vid en kris. Tänk också på vad ni kan dela på och vad ni kan låna av varandra.

- Radio som går på batterier eller med vev/solceller.
- Ficklampa och pannlampa med extra batterier.
- Flaskor och dunkar med rent vatten.
- Mat som inte behöver kyl eller frys. Mat som kan ätas direkt eller tillagas utan vatten.
- Stormkök och bränsle. Använd helst utomhus.
- Sovsäckar, filter och varma kläder.
- Tändstickor, stearinljus, värmeljus.
- Fotogenlampa och bränsle, till exempel lampolja eller fotogen. Tänk på att ha bra ventilation.
- Alternativ värmekälla som drivs av fotogen, gasol, diesel eller ved.
- Husapotek, till exempel första hjälpen-kit, sårvård, eventuella viktiga mediciner.
- Hygienartiklar, till exempel våtservetter, handsprit, blöjor och mensskydd.
- Extra batterier, laddade powerbanks.
- Kontanter, om betalkort slutar fungera.
- Lista på papper med telefonnummer till familj, anhöriga, grannar, sjukhus, kommun, räddningstjänst, elleverantör.

Källa: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB

Mer information hittar du här

De stöttar vid demen

Demens berör många, både drabbade och personer runt omkring.

– I Vara kommun finns engagerade team som arbetar för att underlätta vardagen, förbättra vården och öka kunskapen om de olika demenssjukdomarna och vad de innebär, säger sjuksköterska och demenssamordnare, Emma Hagberg.

Demensverksamheterna i Vara kommun består av en dagverksamhet, en hemtjänst, en korttid samt tre särskilda boenden, två i Vara och ett i Kvänum. I dessa verksamheter arbetar undersköterskor och specialistutbildade undersköterskor med inriktning demens. Här finns även sjuksköterskor och rehabpersonal. Dessutom finns en demenssamordnare som ger utbildning och handledning men också stöd till personer med demens och deras anhöriga. Samordnaren har en delad tjänst mellan Vara kommun och Närhälsans vårdcentral, i syfte att ge en smidig vård för personer med demenssjukdom.

Demenssjukdomar påverkar hjärnan vilket leder till att minnet och de kognitiva funktionerna blir sämre. Det blir svårare att klara av vardagliga saker och besvären förvärras med tiden. Det finns flera olika sjukdomar varav Alzheimers sjukdom är den vanligaste.

Utredning och behandling

Om du misstänker demens är det första steget att kontakta vårdcentralen för en utredning som kan inkludera blodprov, kognitiva tester och skiktröntgen av hjärnan. Det finns symtomlindrande medicinska behandlingar, och kost och motion spelar en viktig roll i att förbättra livskvaliteten för personer med demens.

Efter att man har fått en diagnos kan du få hjälp från kommunen med till exempel hemtjänst, avlastning och annat boende. Det är biståndshandläggare som beslutar om insatserna.

– Jag som demenssamordnare ger stöd och rådgivning, främst till anhöriga och personal men även till patienter. Utbildar och handleder personal i BPSD (beteende och psykiska symtom vid demenssjukdom). Jag deltar även i anhörigutbildningar. På vårdcentralen gör jag minnesutredningar och fungerar som en länk mellan vårdcentralen och kommunens verksamhet, säger sjuksköterskan Emma Hagberg.

Hemtjänst och boende

Ett gott samarbete mellan personal på boende, hemtjänst och korttid är av vikt för att skapa trygga miljöer för brukarna. När personalen har gemensamma kunskaper om brukarna skapar det en kvalitet för både brukare och anhöriga.

– Vi jobbar mycket med bemötandeplaner och genomförandeplaner så det finns dokumenterat för att alla som finns

Några av de som möter brukare med demens är Maria Klarin undersköterska, Emma ska, Susanne Everhag sjuksköterska.

kring den demenssjuke ska ha god information. Om man har hittat ett sätt som fungerar bra, är det viktigt att alla gör samma. Frångås detta kan det skapas misstänksamhet, oro och osäkerhet hos brukarna, berättar undersköterska Maja Jadenfelt som arbetar på Ebba korttid.

– Man vet de små sakerna som kan göra allt. Det kan vara allt från att man ska lägga upp gröten på ett visst sätt, eller att en brukare ska en en viss kopp, annars förstörs hela dagen, säger hon.

Varje dag är unik

Personalen inom demensvården möter många olika människor och anpassar sig för att hitta det som fungerar bäst för varje individ, vilket är en spännande utmaning.

– Varje dag är unik och man får lirka sig fram, berättar Maja Jadenfelt.

Maria Klarin, undersköterska på Ebba hemtjänst, instämmer:

– Varje möte med brukaren är ett nytt möte, för det är

Demenssjukdom

Hagberg sjuksköterska, Maja Jadenfelt undersköterska, Linda Flodén undersköter-

inte säkert att brukaren kommer ihåg dig, men kanske att de har kvar känslan från hur det var när vi träffades förra gången. Det första du gör varje gång du möter en brukare är att känna efter, var är vi idag? Och det är inte förrän då som du kan börja ta ett steg framåt eller backa.

Veta levnadsberättelsen

Nyanserna är många när det gäller demensvård.

– Vissa kan man hålla på och skoja med och andra får du bara hålla med och vissa andra får du känna av för varje stund. Det är utmaningar hela tiden, men det är så roligt när man hittar rätt. Det är helt fantastiskt, säger Maria Klarin.

Längre fram i sjukdomsförloppet kan man tappa språket, då är det viktigt att kunna veta deras levnadsberättelse.

– Vad har den här personen för historia? Hur har den velat ha det hela livet? Sedan kan man ändra sig såklart men ändå att tryggheten finns där. Så här har det alltid varit och att kunna läsa av när språket är borta, säger Maria Klarin.

Tidiga tecken på demens

Här är några tecken som kan vara viktiga att uppmärksamma:

- Svårigheter att minnas datum och tider
- Problem med att hitta ord
- Minskad initiativförmåga
- Problem med att hitta i välkända miljöer
- Svårigheter att hålla tråden i samtal

När blir glömska en sjukdom?

Här är några skillnader mellan vanlig glömska och Alzheimers sjukdom, den vanligaste demenssjukdomen:

- Vi glömmmer ibland ett namn men minns det senare; vid Alzheimers glömmmer man ofta personen helt.
- Vi kan leta efter borttappade nycklar; personer med Alzheimers har svårt att minnas när de senast hade dem.
- Vi glömmmer delar av en händelse; personer med Alzheimers glömmmer ofta hela händelsen.
- Vi har lättare att minnas gamla händelser än nya; personer med Alzheimers glömmmer oftast det som nyligen hänt.
- Vi kan använda minneslappar effektivt; personer med Alzheimers har svårt med detta.
- Vi kan känna igen var vi är när vi vaknar på en ny plats; personer med Alzheimers kan bli helt desorienterade.
- Vi kan upprepa en historia för vänner; personer med Alzheimers ställer samma frågor gång på gång.

Den vanligaste demenssjukdomen är Alzheimer men det finns också andra demensdiagnoser där andra symtom än minnesbrist är mer framträdande.

Källa: Demenscentrum

Är du anhörig?

Det finns hjälp och stöd för dig som lever som anhörig till någon med demenssjukdom. Kommunen har en anhörigkonsulent som du kan kontakta. Ring in till kommunens kontaktcenter 0512-310 00 och be om att få prata med anhörigkonsulent gällande demens.

4 snabba frågor

KATARINA SVANTESSON

Bästa med jobbet:

En fantastiskt rolig arbetsgrupp där vi lyfter varandra och att alla

är så tacksamma när de når sina mål med träningen.

Läser just nu:

Pärssystem: Ceces bok, del fyra i serien om de sju systrarna av Lucinda Riley.

Lyssnar på:

Podden Gynning & Berg och sommarpratarna i P1.

Tittar på:

Fotbolls-EM under sommaren. Husdrömmar och serier ihop med maken.

Nyfiken på Katarina Svantesson

Träning ett steg i taget

Att kunna ta på sig strumporna och själv ta sig ur sängen är något som de flesta gör utan att tänka på. Har man drabbats av sjukdom eller skada kan det vara ett stort steg och ett av målen i rehabiliteringen.

– Det är fantastiskt att se när det vi tränat på ger resultat, att patienten blivit lite mer självständig, säger Katarina Svantesson, fysioterapeut på kommunens rehab.

Det är inte lätt att hitta till Katarina och hennes kollegor på kommunens rehab. Det gäller att orientera sig rätt i Vårdcentrums rutnät av korridorer.

Men det är inget problem.

– Vi har ingen mottagning. Vi träffar patienterna i till exempel deras hem, på olika boenden och på Vara korttid, förklarar hon.

Det var under utbildningen till fysioterapeut som hon kom i kontakt med hemsjukvården som är en kommunal verksamhet. Många av kollegorna arbetar inom primärvården på rehabmottagningar på vårdcentraler, på gym och inom idrottsvärlden.

– Jag valde yrket och hemsjukvården för att jag vill göra en insats och hjälpa andra så de får det lite bättre i sin vardag, säger Katarina.

Hon hoppas att fler ska göra samma val. Hon är handledare för studenter på fysioterapeututbildningen och vill bidra till att fler vill jobba med rehabilitering inom hemsjukvård.

Åker hem

Katarina åker hem till sina patienter så de kan träna på att klara vardagliga uppgifter som att komma upp ur sängen, gå i trapporna och ta på sig skorna.

– Ibland handlar det om att försöka få tillbaka funktioner som försvunnit och ibland om att bibehålla funktioner som fortfarande finns kvar, förklarar hon.

Ibland kan hemmet behöva anpassas så att personen ska kunna bo kvar.

– Då åker jag och en arbetsterapeut som också finns på kommunens rehab, dit tillsammans. Det kanske behövs en toaförhöjning, en ramp in, en vårdsäng och ibland behövs större insatser som bostadsanpassningar, säger hon.

De som bor inne på Vara korttid träffar hon i rummen

men också i den välutrustade träningssalen.

– Vi har en taklyft så patienten kan ha på sig en sele när vi tränar. Den är bra när man ska träna på att gå, ta sig upp och ner för trapporna och för att träna upp balansen igen, man måste våga utmana lite för att bli bättre. Med hjälp av selen riskerar man inte att ramla, säger hon.

Syftet är att man ska klara så mycket som möjligt själv.

Katarina Svantesson
fysioterapeut

Uppmuntran och stöd

Det kan vara lite motigt att börja träna som en del av rehabiliteringen, speciellt om man inte varit så fysisk aktiv innan och kroppen inte gör som man vill. Hon berättar att en del patienter tycker att de kan vara lite tuffa ibland, som att de ska gå till matsalen istället för att få skjuts i rullstolen.

– Vi gör det inte för att vara elaka, säger hon med ett stort leende.

– Syftet är att man ska klara så mycket som möjligt själv. Att göra saker åt någon annan kan ibland vara en björntjänst, med lite träning kanske man klarar det på egen hand, förklarar hon.

Ett steg i taget

Patienterna kan behöva stöd och uppmuntran att komma igång och om frustrationen slår till. Det gäller att ta ett steg i taget i rehabträningen. Efter ett tag brukar det gå lättare när de ser att de börjar klara av vissa saker igen.

– Små steg kan göra en väldigt stor skillnad i ens liv. Att få vara en del av det är bland det bästa med mitt jobb, säger fysioterapeuten.

Automat fixar medicin vid rätt tid

Läkemedelsautomaten Evondos kommer att underlätta så att man tar sina mediciner vid rätt tidpunkt och i rätt dos. Detta bidrar till både förbättrad hälsa och ökad självständighet.

Under hösten 2024 börjar införandet av läkemedelsautomater i Vara kommun, först ut är hemtjänsten i Kvänum och boendestödet i Vara. Genom den nya tekniken tas ytterligare ett steg mot vård där patientens behov och självständighet är i fokus.

– Införandet av läkemedelsautomater innebär ett förändrat arbetssätt. Vi har krav på att läkemedelshandlingen ska vara trygg och säker och automaterna har visat sig ha god följsamhet. Detta leder till trygga patienter som på ett mer självständigt sätt kan hantera sina läkemedel, säger Annika Fallqvist medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)

Genom att använda automaterna kan vårdpersonalen frigöra tid för mer omvårdnadsnära arbete.

Så fungerar automaten

Läkemedelsautomaten är utformad för att hjälpa användaren med sin medicinering. Genom ljud- och ljussignaler meddelar automaten när det är dags att ta läkemedel. Användaren behöver bara trycka på en knapp för att få tillgång till sin medicin, som kommer i en lättöppnad dospåse.

Maria Magnusson, Anna-Lena Gustavsson, Jenny Jansson, Malin Ekvall, Karin Rask, Tobias Jonsson och Annica Nilsson kommer att arbeta med läkemedelsautomaten.

Bedömning av sjuksköterska

För att få tillgång till en läkemedelsautomat via kommunen krävs en bedömning av en sjuksköterska. Om patienten inte uppfyller de krav som ställs, erbjuds andra lämpliga insatser som kan tillgodoses genom annan typ av hemsjukvård.

Vem ska få årets miljö- och byggpris?

Varje år delar miljö- och byggnadsnämnden ut ett pris i syfte att uppmärksamma medborgare, företag och organisationer som i både stort och smått arbetar för en hållbar, vacker och i vid mening god miljö i Vara kommun.

Exempel kan vara:

- Bo och leva klimatsmart
- Bruka istället för förbruka resurser
- Tillvarata estetiska eller kulturhistoriska värden vid renovering, om- eller tillbyggnad
- Skapa god miljö vid bostäder och arbetsplatser
- Nybyggnad med särskilda estetiska värden

Skicka in din nominering och en motivering till varför just de ska få priset till miljo.bygg@vara.se eller till Miljö- och byggnadsförvaltningen, Vara kommun, 534 81 Vara. Sista dag är 25 oktober.

Mer info finns på vara.se

Plan godkänd för att kunna bygga nya bostäder

Möjlighet att bygga 192 nya bostäder i såväl Vara tätort som Kvänum, Arentorp, Vedum och Stora Levene. Det innebär inriktningsbeslutet som kommunfullmäktige fattade i augusti. Men än är det några steg kvar innan planen kan bli verklighet.

Under året har Vara Bostäder förberett en plan för byggnation av 192 nya bostäder i kommunen. Planen har godkänts av kommunfullmäktige och politiken har därmed fattat ett inriktningsbeslut som möjliggör byggandet. En förutsättning för att det ska bli av är att det finns en efterfrågan och att inga privata aktörer satsar i Vara Bostäders ställe.

Planen i dess nuvarande form är indelad i fyra etapper. Den första etappen kan, om förutsättningarna möts, startas upp redan under nästa år. Det skulle innebära byggnation av nya bostäder i Vara och Kvänum, men både tidsplanen och objekten kan ändras.

Vill du veta mer om projektet? Surfa in på vår hemsida, www.varabostader.se, och läs mer!

Föräldrakafé om barns läsning

I oktober anordnar skolan, förskolan och biblioteket föräldrakafé i Vedum.

Träffarna riktar sig till föräldrar som har barn i förskolan eller årskurs F-6 och temat är läsning.

– Vi kommer bland annat prata om läsningens betydelse för barnens skolgång och hur vuxna kan vara läsande förebilder som främjar barnens läsning. Biblioteket är med och berättar om sin verksamhet, hur du skaffar lånekort och tipsar självklart om böcker för olika åldrar, säger Jenny Pettersson, samordnare bibliotek och kultur.

Föräldrakaféet äger rum vid två tillfällen, med samma innehåll båda kvällarna.

– Det är för att vi vill att så många som möjligt ska kunna delta. Kan man inte på måndagen så kanske torsdag passar bättre, eller vice versa, säger Christer Wetterbrandt, rektor på Vedums skola.

Vi bjuder på fika!

När: måndag 14 oktober samt torsdag 17 oktober, klockan 18:00-19:00

Var: Vedums bibliotek, Herrljungavägen 3, Vedum

Anmälan: senast 4 oktober via e-post till Christer Wetterbrandt, christer.wetterbrandt@edu.vara.se. Glöm inte meddela eventuell allergi.

Begränsat antal platser.

Festlig familjedag med Castor och Frippe

Höstens första Barnens lördag har temat Castor och Frippe.

Nästa år är det 25 år sedan första boken om den händigade och nyfikna bävern Castor kom ut. Vi tjuvstartar firandet lite! Det blir en klassisk Barnens lördag med pyssel, tipspromenad, musik med Kulturskolan, lek och fika till alla

besökare. Castor kommer också finnas på plats – passa på att hälsa på honom. Kom gärna utklädd.

När: Lördag 5 oktober klockan 10:00-13:00

Var: Vara bibliotek

Arrangör: Bibliotek och Kultur
Gratis, drop in. Varmt välkommen!

Axplock ur aktivitetskalendern

Babyhäng med sväng

Sång och musik för de minsta barnen och deras vuxna.

När: 9 oktober, 16 oktober, 23 oktober, 6 november, 13 november

Tid: 10:30

Var: Vara bibliotek

Efterrätten

Föreläsningar med olika teman och efterrätt.

När: 10 oktober, 7 november, 5 december.

Var: Vara bibliotek.

Biljettpris: 50 kronor, köps på biblioteket i Vara.

Kura skymning

Potatissprit gjorde Lidköpingsgrevinna till landets första vetenskapskvinna.

Ett fångslande föredrag i ord och bild (och lite sång) av och med Hanna Sundblad.

När: 11 november klockan 18:00

Var: Vara bibliotek.

Fri entré, ingen anmälan.

Grantävling

Vem gör Varas grannaste gran? Bygg en gran av i princip vad som helst (ej riktiga växter eller ljus) och lämna in till biblioteket senast 2 december. Röstningen pågår 3-16 december. Prisutdelning 17 december.

Kolla in hela aktivitetskalendern på www.vastsverige.com/vara/eventemang eller skanna QR-koden.

Hallå där

Tallin
Lidén

som ser fram emot att starta en ny termin med språkkaféer

Vem riktar sig språkkaféet till?

– Språkkaféet har två målgrupper – de som vill öva på att prata svenska, och de som är svensktalande och vill hjälpa andra att träna på språket. Det spelar ingen roll vilket eller vilka språk du talar. Alla är välkomna!

Hur går ett språkkafé till?

– Vi börjar med det viktigaste – fika! Redan här brukar samtalet börja spontant. Någon ställer en fråga, och så fortsätter konversationen utifrån det. Skulle vi behöva en skjuts i starten så har vi olika kortlekar med konversationsfrågor att utgå ifrån men det behövs sällan.

Varför satsar biblioteket på språkkafé?

– Språkkafé är ett bra komplement till undervisning eftersom det sker under väldigt lättsamma former utan krav på prestation. En förutsättning för att vi ska kunna ha kaféerna är samarbetet med studieförbunden.

När är Språkkaféerna?

– De är den 9 oktober, 23 oktober, 6 november, 20 november och 4 december.

Tips för läslovet

Vecka 44 är det läslov. Det kommer att finnas flera aktiviteter att vara med på. Du hittar dem på vara.se/laslov eller skanna QR-koden.

En teaterhöst i skrattets tecken på Vara Konserthus

Denna höst bjuder Vara Konserthus på en teatersäsong fylld av humor, värme och lekfullhet.

Teaterprogrammet utlovar både skratt och reflektion med sina humorinriktade föreställningar. Men hur går det till när det bestäms vad som ska stå på scenen?

Teaterhösten startar med Adde Malmbergs nyskrivna komedi Säg som det är om sanning, vänskap och överraskningar.

I oktober kommer Andreas T Olsson med monologen Kulturbärarna. Föreställningen har beskrivits som en hyllning till dem som bär kulturen och till människan som står bredvid, och den har spelats för fulla hus sedan premiären på Oscarsteatern. Kulturbärarna kommer dessutom att syntolkas.

I november välkomnas storfavoriterna 123 Schtunk åter till huset. Denna gång tar de sig an giganternas gigant, Ingmar Bergman, och Det sjunde inseglet. Som vanligt kan skratt och publikinteraktion utlovas.

Samarbete med förening

Inför varje säsong samarbetar Vara Konserthus med Vara Riksteaterförening, som i sin tur är en del av Riksteatern, ett rikstäckande nätverk med över 220 föreningar.

– Vår förening har funnits i över 50 år, berättar ordförande Maria Bengtsson. Vi arrangerar föreställningar i samarbete med andra, såsom Vara Folkhögskola, olika föreningar och biblioteket. Men sedan Vara Konserthus kom till har vi haft vår huvudsakliga verksamhet i samarbete med dem.

Mycket att välja bland

Genom den nationella och regionala verksamheten får den lokala föreningen ta del av mycket som händer inom svensk teater, dans och nycirkus. Tillsammans med producenter på Vara Konserthus väljs sedan tre föreställningar ut som spelas under en säsong.

– Ibland väljer vi tillsammans ut teater som är lite nyskapande, med inslag av exempelvis publikinteraktion. Ibland blir det musikteater eller fysisk teater och ibland mer klassisk talteater där dialog och text är den huvudsakliga uttrycksformen. Det kan även handla om att hitta teman som är aktuella ur ett samhällsperspektiv, berättar

Andreas T Olsson gästar Vara Konserthus i höst med flermansmonologen Kulturbärarna. Adde Malmbergs nyskrivna komedi Säg som det är spelas och 123 Schtunk ger Det sjunde inseglet i deras egna tappning.

Ida Jarlgren, producent på Vara Konserthus.

– Vårt samarbete med Vara Konserthus medför en stor möjlighet för oss i Vara att få se föreställningar som kräver stora scener och mycket teknik. Det är helt annorlunda mot många andra Riksteaterföreningar som ofta jobbar med helt andra förutsättningar, fortsätter Maria.

Förväntansfulla

Både Vara Konserthus och Vara Teaterförening är nöjda och förväntansfulla inför hösten.

– Jag ser fram emot att vi går leende ut från höstens teaterföreställningar och att publiken kommer att uppskatta det vi visar, avslutar Maria.

Teatersäsongen på Vara Konserthus inleds 3 oktober.

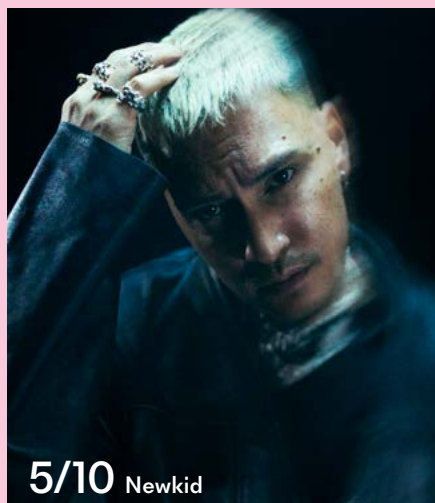

Plats på scen!

Du har nära till stjärnorna. Upplev nya bekantskaper och gamla godingar på konserthusets scen i höst.

Oktober

- 1/10 PUB-kväll med SPF/PRO
- 3/10 Göteborgs Symfoniker
Haydn, Stravinsky och Ravel
- 3/10 Säg som det är
Nyskriven teaterkomedi
av Adde Malmberg
- 4/10 Från Elvis Presley till
Jerry Williams
- 5/10 Newkid
- 6/10 Thomas Petersson
Bara skojar
- 8/10 Unbearable Pressure
Dans Spira Extended
- 9/10 Magnus Carlsson
It's My Party
- 10/10 The best of Christer Sjögren
- 12/10 Unplugged 2.0
Peter, Bruno & Matilda
med Petra Wahlgren
- 13/10 Vägus
Västra Götalands
Ungdomssymfoniker
- 16/10 Frankly! A Tribute to Sinatra
Bohuslän Big Band
& Niklas Gabrielsson Lind
- 19/10 Familjelördag
Pappa Kapsyl (fr. 4 år)
Stor prick, liten prick (fr. 2 år)
- 19/10 Janne Schaffer
My Music Story
- 20/10 Nanne The Best
Hyllning till Tina Turner

5/10 Newkid

- 21/10 Kulturbärarna
Komisk flermansmonolog
med Andreas T Olsson
- 23/10 Inspirationskväll med
Köpmännen i Vara småstad
Föreläsning med Ida B Olsson
- 24/10 Doug Seegers & Eva Eastwood
- 26/10 Sissela Kyle
Min föreställning om mamma
- 27/10 Moto Boy
- 27/10 En kväll att minnas med
Sten & Stanley
- 29/10 En Kungasaga
Romansafton med baryton
och pianist
- 30/10 Stereotoppen
Nyskriven musikteater
av Femtinge Teater
- 31/10 Hej du speleman – Avskedsturné
Hasse Andersson

November

- 2/11 Vara In Rock Festival
Med Raised Fist, Anvil m.fl.
- 6/11 Ale Möller
- 7/11 RULE
Dansgruppen Unruly gana
- 7/11 A true Elton John tribute
- 8/11 Västerås Sinfonietta
- 9/11 Från Broadway till Duvemåla
- 13/11 Sjunde inseget enligt
123 Schtunk
- 15/11 A tribute to Dire Straits
- 16/11 New World/Old World
Bohuslän Big Band,
Vince Mendoza m.fl.
- 17/11 Best of Creedence and
John Fogerty Tour
- 21/11 Göteborgs Symfoniker
Solist Pekka Kuusisto, violin
- 21/11 Väntrummet
Dans om väntan och tid
- 22/11 Tennessee Tears
- 23/11 Bettan & Lotta
- 24/11 Glenn Miller Orchestra
- 25/11 En strålande jul med The
Hebbe Sisters och Dup Sentire
- 27/11 Konsten att vara EGO
Johan Östling & Björn Ling

8/11 Västerås Sinfonietta

- 28/11 Ellen Krauss
- 29/11 Dad Harmony
- 30/11 Bohuslän Big Band
& Stockholm Voices
Christmas time is here

December

- 1/12 A True Rock'n'Roll
Christmas Show
- 3/12 Nötknäpparen
Classical Ukrainian Etoile Ballet
- 6/12 Fairytale Of New York
- 7/12 Niklas från Göteborg
Standup med Niklas Andersson
- 8/12 Rock'n'Roll X-mas
The Refreshments m.fl.
- 11/12 Adolphson & Falk
- 12/12 Nice To Be Back
Hyllning till Svenne Hedlund
- 13/12 Sannex
- 14/12 Beautiful Christmas
- 15/12 Solid Gospel
- 18/12 I Juletid 2024
Magnus Johansson, Marcos
Ubeda & John Lundvik
- 19/12 Celtic Christmas
- 20/12 Christmas with Elvis
- 21/12 Arvingarna
Klart det ska bli jul

Mobilfritt under skoldagen

Mobilfri skoldag kommer att införas i kommunens alla grundskolor under höstterminen.

För eleverna i årskurs 7 började det direkt vid skolstarten medan det börjar gälla efter läslovet för eleverna i årskurs 8 och 9.

Syftet med införandet av Mobilfri skoldag, som utgår från forskning på området, är att öka tryggheten, skapa en bättre miljö för lärande både i skolan och i hemmen, öka elevers rörelse och minska kränkningarna via sociala medier.

Mobilerna inlästa

Mobiltelefonerna kommer att lämnas in vid dagens första lektion och återlämnas efter den sista. Telefonerna hålls inlästa under tiden. Eleverna ska inte ha mobilerna i sina egna skåp utan förvaras på det ställe som varje skola bestämmer.

Skulle någon exempelvis en vårdnadshavare, behöva komma i kontakt med en elev har varje skola kontaktuppgifter som de kan använda.

Alla årskurser

Det är rektorerna på respektive skola som fattar beslut om Mobilfri skoldag. Det fanns redan sedan tidigare i kommunens F-6-grundskolor, det vill säga från förskoleklass till årskurs 6, men nu omfattar det alltså alla årskurser. 2020

Skoldagen i Vara kommuns grundskolor ska vara mobilfri. Syftet är bland annat att skapa bättre miljö för lärande både i skolan och i hemmen. Bilden är AI-genererad.

ändrades skollagen så att lärare, mentorer och rektorer kan samla in elevernas mobiler under lektionstid. Rektorer har även möjligheten att utlysa hela skolan mobilfri under en årsperiod. I Vara kommun har frågan även behandlats politiskt för att ge rektorerna än mer tyngd i sina beslut om att införa Mobilfri skoldag och för att frågan ska förankras ordentligt.

Sök pengar ur stiftelser och fonder

Alma Svenssons donationsstiftelse

Pengarna i donationsstiftelsen kan sökas för vårdbehövandes inackordering i Vara och Önums ålderdomshem.

Vill du söka bidrag ska du fylla i en blankett och skicka in den till Vara kommun, Kommunstyrelsen, 534 81 Vara, senast den 30 november 2024.

Blanketten hittar du på www.vara.se. Skriv fonder i sökrutan. Du kan även skanna QR-koden med mobilkameran så kommer du direkt till sidan. I ansökan ska det framgå att den sökande uppfyller villkoren för bidrag.

Ytterligare info lämnas av Erika Jensen, telefon: 0512-310 00, e-post: erika.jensen@vara.se.

John och Mia Johanssons stiftelse

Pengar kan sökas till hyresbidrag för pensionärer från Skarstad församling, boende på ålderdomshem eller servicehus.

Vill du söka bidrag ska du fylla i en blankett och skicka in den till Vara kommun, Kommunstyrelsen, 534 81 Vara, senast den 30 november 2024.

Blankett finns på www.vara.se. Skriv fonder i sökrutan.

I ansökan ska det framgå att den sökande uppfyller villkoren för bidrag. Du kan även skanna QR-koden med mobilkameran så kommer du direkt till sidan.

Ytterligare info lämnas av Jessica Bredenberg, telefon: 0512-310 00, e-post: jessica.bredenberg@vara.se.

Syskonen Johanssons stiftelse

Syskonen Johanssons stiftelses syfte är att stödja personer som drabbat av cancer, reumatism, blindhet, hörselskada eller hjärt- och kärlsjukdomar.

Invånare i Essunga och Vara kommuner kan ansöka om medel från stiftelsen. Sista ansökningsdag är 5 december 2024.

Ansökan ska bestå av ett enkelt brev där du beskriver ditt sjukdomstillstånd och gärna en beskrivning av vad du söker pengar till. Bifoga också ett läkarintyg om ett sådant finns. Uppge konto där du vill ha insatt ditt eventuella bidrag. För mer information gå in på Essunga kommuns hemsida eller kontakta Anette Lindstrand, telefon: 0512-57018, e-post: anette.lindstrand@essunga.se.

Ansökan skickas till Essunga kommun, 465 82 Nossebro. Märk kuvertet med Syskonen Johanssons stiftelse.

Höstens bucketlist

- Vandrat över spångarna på Rösjö mosse
- Bubblat i bubbelpoolen på Vara Badhus
- Tagit en selfie framför konstverket The Blue Orange
- Försökt tolka runorna på Sparlösastenen
- Njutit av en riktigt god konditorifika
- Slagit en strike på Lumber & Karle
- Besökt minst en av Köpmännen i Vara Småstad
- Upplevt skratt eller gråt på Vara Konsert-hus
- Inhandlat lokala godsaker i en gårdsbutik
- Känt in atmosfären på Bjertorp slott
- Besökt visitvara.se för mer inspiration

Hur många punkter kan du bocka av?

Hur kan viktiga vuxna öka barns läsförmåga?

Anne-Marie Körling håller en föreläsning om hur du blir och är en läsande förebild för barn i vardagen. Föreläsningen vänder sig till föräldrar, mor- och farföräldrar och andra viktiga vuxna i barnens liv.

Deltagarna kommer att få verktyg för att stärka barns läsförmåga och hur man kan ge dem bästa möjliga förutsättningar i skolan och i livet.

Anne-Marie Körling är lärare, föreläsare och författare. Under åren 2015-2017 var hon Sveriges nationella läsambassadör.

När: Måndag 7 oktober klockan 18:00

Var: Stora salen på Vara Konserthus

Arrangör: Föräldraföreningar, bibliotek och skolor i Vara kommun i samverkan

Anmälan:

Skanna av QR-koden med mobilkameran.

Har du frågor eller inte kan

skanna koden mejla till: pernilla.hallqvist@edu.vara.se.

Leden på Rösjö mosse har invigts

Den 14 september invigdes vandringsleden på Rösjö mosse med bland annat en ceremoni, guidad tur och aktiviteter.

Nu går det att gå hela leden som är cirka 5 kilometer. Det är spänger där det är som blötast och i övrigt är det skogsstig som bitvis kan vara lite svår att exempelvis köra barnvagn på.

Arbetet med att göra klart grillplatser och utsiktstorn kommer att pågå framöver.

Taket på längan i ett plan på Alléskolan i Vara fick solceller i samband med ombyggnationen.

Solceller på fler kommunala tak

Flera av kommunens fastigheter har fått solceller på taken och fler kommer det att bli.

– Taket på Lagmangymnasiet kommer att få solceller motsvarande 250 kilowatt. Det blir vår största anläggning hittills, säger teknisk chef Nils Gustavsson.

Grunden till satsningen på solceller är kommunens miljöstrategi. Ett av målen är att satsa på förnybar energi för att bli fossilfri och solceller utgör en del av det. Det är också en god ekonomisk investering eftersom elräkningarna blir lägre.

– Vi vill helst ha solceller på fastigheter där det är mycket aktivitet på dagarna och som förbrukar mycket el, säger Nils Gustavsson och förklarar att det framför allt är skolor och boenden som hittills fått moduler på taken.

Riktade medel

De första solcellerna sattes upp på Torsgårdsskolan för ungefär sex år sedan. I dag finns det moduler på Kvänums förskola, Vedums förskola, Nästegårdsskolan, Larvs skola, Alléskolan, Vara korttid och VA-anläggningen på Lassagården. Gemensamt har de att solcellerna monterades upp i samband med nybyggnation och renoveringar. Tidigare i år beslutade politikerna i

kommunfullmäktige att avsätta riktade medel för solceller med 6 miljoner per år från 2024 fram till 2028. Det gör det möjligt att sätta upp större anläggningar och att gå igenom alla fastigheter som kommunen äger för att se vilka som är lämpliga.

– Det som avgör är takens kvalitet och konstruktion så att de klarar viken, vinkeln på taket men även väderstrecket spelar roll i bedömningen av vilka tak som lämpar sig för solceller, förklarar Nils Gustavsson.

Undersöka fler tak

Sprintenområdet har redan gått igenom. Flera av taken kan bli aktuella och först ut är Lagmangymnasiet. Anbudstiden för projektet gick ut i slutet av augusti och under hösten kommer avtal att skrivas med den som ska utföra arbetet.

Nästa steg är att undersöka taken på Vårdcentrum och Vara Badhus.

– Det första målet vi satte upp för solenergin var att installera en effekt på 1 Megawatt. Med de anläggningar som under hösten är på gång kommer vi ligga på drygt 70 procent av det målet. Så vi närmar oss det, säger tekniska chefen och tillägger att vi även efter att första målet är nått kommer fortsätta att leta lämpliga tak och kanske även framöver titta efter ytor för rena markanläggningar.

Fem frågor

Johanna Forslund Kullander

Samhällsbyggnadschef i Vara kommun

Som chef för kommunens samhällsbyggnadsförvaltning ligger näringslivsfrågor Johanna Forslund Kullander varmt om hjärtat. Här svarar hon på frågor om företagsklimatet i Vara.

1 I maj presenterade Svenskt Näringsliv resultatet i den senaste enkäten om företagsklimat i landets kommuner. Varför är det relevant för oss som kommun?

– Resultatet ger oss en hint om företagen trivs och mår bra i vår kommun. Företag och kommun tycker inte alltid lika i alla frågor men med hjälp av resultatet kan vi skapa förutsättningar att förstå och respektera varandras roller. Enkäten är en attitydundersökning som skickas ut till 200 företag i kommunen.

2 Varför är det viktigt att vi har ett gott företagsklimat?

– Vi vill att man som företagare ska uppleva det lätt att bedriva företag här. Företag som mår bra och som får bra förutsättningar att växa skapar jobb. Jobb är viktigt för varje individs försörjning och välbefinnande och för den lokala köpkraften.

3 Hur viktiga är barn och unga kopplat till företagsklimat?

– Jätteviktiga! Barn och unga som tidigt får en känsla för olika yrken och vad det går att arbeta med senare i livet får skäl till framtidstro. Kopplingen mellan företagsklimat och barn och unga sker bland annat genom att företagen och skolorna i Vara har ett bra samarbete. Det finns ett stort engagemang bland våra företagare att erbjuda sommarjobb samt praoc och praktikplatser och vi anordnar

dessutom aktiviteter som exempelvis Schlättas Framtidskväll där teknikföretag öppnar upp sina verksamheter, men även andra branscher som gröna näringar, offentliga verksamheter med flera öppnar upp för studiebesök och annat under skolåren. Det här arbetet håller på att struktureras upp genom en så kallad SSA-plan, en slags arbetsplan för skola och arbetsliv.

4 En växande fråga kopplat till företagsklimat är myndighetsutövning. Varför är det så?

– Frågan har växt eftersom Sverige har mer brottslighet kopplat till företag som verkar för syften som inte gör gott eller kringgår demokratiskt beslutade lagar och regler. Det snedvrider konkurrensen och lägger krokben för de företag som sköter sig. Myndighetsutövning är en viktig typ av brottsförebyggande arbete.

5 Kan du ge ett exempel?

– Det kan handla om tillsyn för att säkerställa att människor arbetar under okej förhållanden, inte kringgår miljölagstiftning eller att inte djur far illa. Högaktuellt just nu både nationellt och lokalt är illegal hantering av avfall, ett område som kommit att omfatta brottslig verksamhet som vi behöver stävja. På det stora hela har Vara kommun ett sunt företagande men myndigheten har gjort tillsyner som lämnar mer att önska. Fokus för oss är att skapa förutsättningar för företagare att göra rätt!

Anna Cederqvist, kommundirektör och Gabriela Bosnjakovic, kommunalråd.

Två nya invånarträffar i höst

Fyra gånger per år anordnar kommunen invånarträffar. Syftet är att öka delaktigheten och skapa en närmare relation mellan invånare, politiker och tjänstepersoner.

Träffarna innehåller en presentation om vad som är på gång i kommunen i stort och på orten. På plats finns personal från kommunens olika förvaltningar samt politiker och representanter från ortens lokala föreningar. Vi bjuder på lättare förtäring, kaffe, tipspromenad och aktiviteter för barnen.

Först ut i höst är Stora Levene och senare kommer vi till Vedum. Du kommer få en personlig inbjudan kommer i brevlådan.

Framtidskväll med fokus på Kvänum

Den 3 oktober är det dags för Schlättas Framtidskväll, som i år hålls i Kvänum. Det blir en spännande kväll med fokus på industri och teknik, där fem företag i Kvänum – Rekordverken Sweden AB, Rotage AB, Swegon Operations AB, Tornum AB och Åkerstedts Verkstads AB, öppnar sina dörrar för besökare mellan klockan 16:00-20:00.

Oavsett om du studerar, funderar på att börja studera, eller söker jobb inom industri och teknik, är du varmt välkommen att delta och inspireras!

För mer information om evenemanget och deltagande företag, besök www.vara.se eller skanna QR-koden med mobilenkameran.

Företagare? Se hit!

Du vet väl om att vi arrangerar ett flertal olika aktiviteter för dig som företagare? Näringslivsluncher, fastighetsägarnätverk, företagarrukostar på specifika teman och företagarfesten för att nämna några. Skriv upp dig på vår mejllista så att du inte missar något av intresse! Surfa in på www.vara.se/naringsliv och läs mer.

Sms-tjänst om störningar där du bor

Vill du få ett sms om det är en vattenläcka som påverkar dig? Använd vår sms-tjänst för samhällsstörningar.

Vara kommun har en tjänst där vi kan informera om planerade och akuta händelser för adresser inom kommunen som inte omfattas av Viktigt meddelande för allmänheten, VMA.

Du kan också koppla exempelvis stugan, jobbet eller förskolan till ett och samma nummer.

Vissa telefonnummer får sms-utskicken per automatik, men inte alla. För att komma till sidan där du kontrollerar dina uppgifter eller registrerar ditt nummer, skanna QR-koden med kameran i din mobiltelefon.

Mer information om tjänsten hittar du på vara.se/sms

